

Universums förskola

Nacka Kommun

Observationen genomfördes av:
Gunilla Biehl, Nacka Kommun
Marie Johansson, Sollentuna Kommun
Vecka 41, 2018

Innehållsförteckning

Kort om förskolan/skolan

Observatörernas bild

- Hur observationen genomförts
- Sammanfattning
- Resultat per målområde
- Bedömning i skala
- Starka sidor och utvecklingsområden

Om Våga visa

Ev Kommentar från förskolan/skolan till rapporten

Kort om förskolan/skolan

Förskola

Antal barn	51
Antal avdelningar	3
Regi (ev fristående huvudman)	Nacka Kommun
Ev profil/inriktning	Reggio Emilia
Antal pedagoger varav antal legitimerade förskollärare	9 varav 3 leg fsk

Observatörernas bild

Hur observationen genomfördes

Vi var två observatörer som besökte Universums Förskola i Sickla den 8–10 oktober. Förskolans avdelningar observerades. Vi deltog i fokusgrupper¹, utvistelser, samlingar samt måltider. Planerade samtal genomfördes med förskolechef, på enhetens andra förskola, tre förskollärare samt med en barnskötare. Spontana samtal förekom med andra pedagoger och med barnen. Avslutningsvis hade vi ett kortare samtal med förskolechef. De dokument vi tagit del av har till viss del legat till grund för våra reflektioner och bedömningar under observationen.

Sammanfattning

Universums förskola genomsyras av ett gott arbetsklimat, med ambitiösa, engagerade och stolta pedagoger. Mycket av barnens lärande sker i de planerade fokusgrupperna. Stora delar av dagen delas barnen in i mindre grupper, de små grupperna tillsammans med pedagogernas förhållningssätt bidrar till ett gott arbetsklimat. Förskolans lärmiljöer är mångsidiga och erbjuder flera olika arenor för utveckling och lärande vilket bidrar till ett lustfyllt lärande och möjligheter för barnen att påverka. Förskolechefen styr verksamheten med stor tydlighet, höga förväntningar och klara mål. De dokument som används är tydliga

---

¹ Tre olika grupper med rubrikerna Forskare med fokus på *teknik*, skapa och konstruera och *matematik*, undersöka och använda matematiska begrepp. *Skapande* med fokus på att förmedla upplevelser och erfarenheter i flera olika uttrycksformer. *Äventyrare*, med fokus på samband i naturen, kretslopp, kemiska processer och fysikaliska experiment.

och väl förankrade. Den pedagogiska dokumentationen kan utvecklas till att innehålla barnens reflektioner över sitt lärande. Andra saker att utveckla är att ge barnen fler möjligheter att med hjälp av olika verktyg, utveckla sin digitala kompetens. Samt att arbeta fram en samsyn kring vikten av att låta omsorg, omvårdnad, fostran och lärande bilda en helhet.

Resultat per målområde

Normer och värden:

Förskolans pedagoger visar såväl engagemang, stolthet som trivsel på arbetsplatsen. En gemensam värdegrund, har arbetats fram av ledning och pedagoger, den finns beskriven i en likabehandlingsplan. Vi ser att värdegrunden till stor del avspeglar sig i möten mellan alla på förskolan. Det förekommer i stor utsträckning ett aktivt värdegrundsarbete med barnen och i det används bland annat Babblarna och Kompisböckerna. Barngrupperna delas flera gånger varje dag in i mindre grupper vilket skapar en god arbetsmiljö för alla på förskolan. Pedagogerna har i hög grad ett respektfullt bemötande mot barnen och visar stor tilltro till deras förmågor.

Utveckling och lärande:

Den inspirerande och tillgängliga miljön med olika stationer inbjuder såväl till lek, lärande och utveckling. Barnen uppmuntras ofta att klara av nya utmaningar och att arbeta såväl enskilt och i grupp.

Varje åldersgrupp delas in i två till tre olika fokusgrupper två respektive tre dagar/vecka. Fokusgrupperna utgår i stor utsträckning från läroplanens mål. En grupp benämns forskare, de har fokus på teknik, skapa och konstruera samt matematik. En annan grupp arbetar med skapande med fokus på att förmedla upplevelser och erfarenheter i flera olika uttrycksformer. Den tredje gruppen kallas äventyrare deras fokus är på samband i naturen, kretslopp, kemiska processer och fysikaliska experiment. Genom arbetet i fokusgrupper stimuleras och utmanas barnens kompetenser i matematik, naturvetenskap, teknik, skapande och social utveckling i stor utsträckning. Genomgående i verksamheten förekommer arbetet med att stimulera barns språk och kommunikationsutveckling i hög grad.

Andra förmågor som tex rörelse, musik och drama stimuleras till stora delar.

Barnens idéer och tankar tas i relativt stor utsträckning tillvara inom ramarna i de olika fokusgrupperna.

På förskolan förekommer i viss utsträckning digitala verktyg främst med lärplattan som verktyg.

Pedagogerna dokumenterar i relativt stor utsträckning förskolans aktiviteter, det individuella barnets lärande dokumenteras i mindre utsträckning. På flera av dokumentationerna saknas barnens hypoteser, reflektioner och tankar.

Omsorg, omvårdnad, fostran och lärande bildar i varierad utsträckning en helhet för barnen.

När pedagogerna känner oro för ett barns utveckling och lärande vänder de sig till förskolechefen för vägledning. Arbetet med barn med annat modersmål och annan kulturell bakgrund sker enbart under vissa perioder.

Barns inflytande:

På avdelningarna är miljöerna inspirerande, tillgängliga och tydliga med olika stationer. Det gör att barnens möjligheter till inflytande och egna val över sina aktiviteter stimuleras i relativt stor utsträckning. Pedagogerna lyssnar in och vägleder barnen i deras val. Samlingar sker flera gånger varje dag och då ges barnen möjlighet att välja aktiviteter. De yngre barnen observeras och utifrån detta hjälper pedagogerna dem att välja. Ett demokratiskt arbetssätt förekommer ganska ofta som en del i att utveckla barnens förmågor att arbeta enligt demokratiska principer.

I fokusgrupperna följer pedagogerna barnens idéer och tankar inom den av pedagoger planerade ramen. Barnen väljer inte vilken grupp de ingår i och de ingår i samma grupp under en längre period. Fokusgrupperna ges stor plats i verksamheten.

Styrning och ledning:

Förskolechefen känner väl till verksamhetens kvalitet, bland annat genom att ta del av såväl planeringar som reflektioner. Pedagoger berättar att förskolechefen utmanar dem genom att ställa frågor om den planerade verksamheten, vilket i stor utsträckning bidrar till utveckling av den. De säger också att de kan vara med och utveckla arbetet på förskolan. De dokument som används är väl förankrade och tydliga.

Det systematiskt kvalitetsarbete med återkommande planeringar och uppföljningar håller en god kvalitet. Vårdnadshavarna deltar genom Våga Visa enkäten vars resultat sedan analyseras av pedagoggruppen.

Rutiner och former för samverkan och kunskapsutbyte mellan pedagogerna förekommer i hög grad. Pedagogerna på förskolan är indelade i arbetslag och de avdelningsansvariga har gemensam reflektionstid då de kan delge varandra sitt arbete. Det finns tydliga och väl fungerande rutiner för övergångar mellan avdelningarna och till skolan

Bedömning i skala²

Område	Bedömning enl skala
Normer och värden	3,5
Utveckling och lärande	3,5
Barns inflytande	3,1
Styrning och ledning	3,6

Starka sidor

Det vardagliga arbetet med värdegrunden. (Normer och värden).

Beskrivning: I barngrupperna sker ett aktivt arbete med värdegrunden. Olika material används som t.ex. Babblarna och Kompisböckerna.

Bedömning: Ett vardagligt arbete med värdegrunden skapar trygghet och glädje.

Arbetet med smågrupper. (Normer och värden, Utveckling och lärande)

Beskrivning: Under stora delar av dagen delas barngrupperna upp i grupper om 5-8 barn per pedagog för planerade aktiviteter utifrån läroplanens mål. Grupperna turas om att vara inne respektive ute. Det bidrar till ett gott arbetsklimat.

Bedömning: Genom det medvetna arbetssättet ges barnen arbetsro och möjlighet till kvalitativt lärande. Ett gott arbetsklimat genomsyrar verksamheten.

Förskolans lärmiljöer är mångsidiga och erbjuder flera olika arenor för utveckling och lärande. (Utveckling och lärande)

Beskrivning: Pedagogerna har skapat miljöer med "rum i rummen" som är inspirerande, utmanande och tillgängliga för barnen.

Bedömning: Vi bedömer att de varierande miljöerna bidrar till mångsidig lek och till lustfyllt lärande.

---

² 1.0 Stora brister i kvalitet

Verksamheten har stora utvecklingsbehov

2.0 Mindre god kvalitet

Verksamheten bedöms sammantaget ha mindre god kvalitet och har flera utvecklingsområden

3.0 God kvalitet

Verksamheten har i huvudsak god kvalitet med vissa utvecklingsområden.

4.0 Mycket god kvalitet

Verksamheten uppvisar goda lösningar och förhållanden som visar att den kommit långt i sin strävan att nå målen.

Utvecklingsområden

Ge barnen fler möjligheter att med hjälp av olika verktyg, utveckla sin digitala kompetens. (Utveckling och lärande).

Beskrivning: Lärplattor används i viss utsträckning men vi ser få tillfällen då barnen arbetar med andra digitala verktyg, enkel programmering eller liknande.

Bedömning: Barnen bör ges fler möjligheter att med hjälp varierande verktyg utveckla digital kompetens.

Pedagogisk dokumentation. (Utveckling och lärande)

Beskrivning: Det finns i liten utsträckning en pedagogisk dokumentation som ett underlag för uppföljning, utvärdering och planering.

Bedömning: Barnen ges begränsade möjligheter att ta del av sitt lärande och ha inflytande i verksamheten utifrån den planering som görs då den pedagogiska dokumentationen till stor del saknas.

Hur omvårdnad, omsorg, fostran och lärande bildar en helhet (Utveckling och lärande)

Beskrivning: Planeringen beskriver att lärandet främst sker under de planerade fokusgrupperna. Förhållningssättet till att låta delarna bilda en helhet ser olika ut på avdelningarna.

Bedömning: En samsyn bör skapas om hur omvårdnad, omsorg, fostran och lärande bildar en helhet

Jämförelse med tidigare observation

Enheten är inte tidigare observerad.

VÅGA VISA

VÅGA VISA är ett utvärderingssamarbete inom utbildningsområdet mellan Danderyd, Nacka, Sollentuna, och Upplands Väsby.

Syftet med VÅGA VISA är att öka måluppfyllelsen i förskola och skola. Utvärderingen av verksamheten görs på uppdrag av de politiska nämnderna i respektive kommun.

Observationer av förskolor och skolor genomförs av erfarna pedagoger och skolledare med pedagogisk högskoleutbildning. Observationerna utgår från läroplanerna och ett barn- och elevperspektiv.

Observatörerna skriver en rapport där de bedömer skolans arbete och resultat inom målområden, baserat på:

- Observationer i verksamheten
- Intervjuer med elever, personal och skolledning samt samtal med barn
- Skolans egna dokument, relevanta för observationens genomförande

Mer information finns på VÅGA VISA:s hemsida på <http://www.danderyd.se/vagavisa>

(2017-08-24)

Förskolans/skolans arbete med observationsrapporten

Vårdnadshavare involveras vid presentation av Våga Visa i januari 2019.

Barnen i det dagliga arbetet.

Alla pedagoger analyserar tillsammans i planeringsarbetet.

Kommentar till observationens resultat

Pedagogisk dokumentation beskrivning och bedömning känner vi inte igen. Det förekommer kontinuerligt, tillsammans (barn och pedagoger) vid reflektioner, analyser och utvärderingar. Vid byte av fokusgrupp överlämnas dokumentationen till nästa pedagog. Dokumentation finns på varje avdelning i barnens höjd i avsedd rum och korridor.

Digital kompetens: Digital kompetens: Vi ställer oss frågande till beskrivningen "analog programmering". Vi har yoga, dans och rörelse. Med digitala appar såsom Book Creator och Puppet Pals, har barnen fått ge uttryck för sin berättarglädje. De yngre behärskar tekniken och QR-koder. De äldre deltar även med reflektioner som rör verksamhet och trivsel.

Vi har tillsammans gjort ljudinspelningar av bland annat sagor. Vi har sång till instrument, dans och rörelse som främjar barnens koordinationsförmågor samt välmående. Vi visualiserar rörelseaktiviteter genom vårt projekt "Bokresan".

I digitala kompetenser ingår även språkutvecklingsarbetet med demokrati, inflytande och gemenskap

Det främjar berättarglädjen och skapar gemensamma referensramar, vilket främjar leken samtidigt som det stärker gemenskapen.

På Universum har vi sedan hösten -18 kontinuerliga boksamtal på samtliga avdelningar.

Vi arbetar efter modellen Jag-undrar-samtal: Vem/vilka? Var? Vad? När? Varför?

Syftet är att synliggöra den röda tråden, berättarstrukturen och att vi alla är mottagare och medskapare av en text.

Vilka karaktärer figurerar i boken? Vem skulle du vilja vara av dem? Varför då?

Vad handlar boken om? Hur börjar den? Hur slutar den?

Genom boksamtal kan barnens tankar och känslor tas på allvar samtidigt som inre föreställningsvärldar utvecklas och ger redskap för att förstå sin omvärld och sig själv.

Forskning visar att barn som tidigt ingår i språkgemenskap där högläsning och diskussion av böcker praktiserar får bättre språk-, läs- och skrivutveckling senare i livet.

Det främjar berättarglädjen och skapar gemensamma referensramar, vilket främjar leken samtidigt som det stärker gemenskapen.

Omvårdnad, omsorg, fostran och lärande: Om man avser våra mallar, så är de avsedda för fokusgruppsarbete men även övriga basplanering som utflykter, boksamtal, musik, måltider, flerspråkighet etc. Individuell utvärdering av terminens områden visar utvecklingsområden för avdelning och övergripande verksamhet.

Förbättringsområden i observationsrapporten

Digital programmering. Utvecklingsarbete i tvärgrupper mellan förskolorna.

Dokumentation av barnens reflektioner och kunskaper, kommer diskuteras och analyseras.

Vi saknar punkt som rör hållbar utveckling.

Sickla 2019-01-02

Lena Mattisson
Förskolechef

